

גמ"ר 6095/09/20 - פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש נגד אברהים אבו כף

בית משפט השלום לתעבורה אשדוד
לפני כבוד השופטת ליאת שמיר הירש
גמ"ר 6095-09-20
המאשימה
פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש

נגד
הנאשמים:
אברהים אבו כף

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד עידן איבגי
ב"כ הנאשם: עו"ד סאמיר אבו עבד
הנאשם: נוכח

פרוטוקול

גזר דין

[פרוטוקול הושמט]

אישום-

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירה של **גרם מוות ברשלנות**, בניגוד לסעיפים 64 ו-40 לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, **בגרימת תאונה שתוצאותיה חבלות של ממש** - עבירה לפי סעיף 62(2) יחד עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] **והשארית רכב בלי השגחה**, עבירה לפי תקנה 74(ב)+(ג) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 11.4.19 הסיע הנאשם חיילי מלש"ב, באוטובוס השייך לחברת "מובילי אשל", אל מתחם האימונים של חטיבת הצנחנים שבמחנה "איתן". בהגיע הנאשם אל מחנה "איתן", החנה את האוטובוס בדרך עפר ובסמוך לאוהלים בהם שהו חיילי המלש"ב.

עמוד 1

האוטובוס חנה בשיפוע כשחזיתו בירידה לכיוון האוהלים שהיו במרחק כ 70 מטר ממנו.

לאחר ירידת הנוסעים מהאוטובוס כיבה הנאשם את המנוע וישן בתוך האוטובוס. כשהתעורר הנאשם משנתו הפעיל את מנוע אוטובוס ובעוד המנוע פועל, ירד הנאשם מהאוטובוס תוך שהוא מותיר את דלת האוטובוס פתוחה ומבלי שהפעיל אף אחת ממערכת הבלימה המותקנות באוטובוס.

בסמוך לאחר מכן החל האוטובוס להתדרדר, פגע באוהל שהיה מולו ורמס את חיילי המלש"ב שהיו בתוכו אותה העת (להלן: התאונה).

כתוצאה מהתאונה מצא את מותו חייל המלש"ב רון אליהו עובד ז"ל.

חברו יוגב הרשקוביץ נחבל חבלות של ממש ופונה לבית החולים לאחר שנגרמו לו שברים בזיזים הרוחביים L1-L3 משמאל, פצע בשוק שנסגר באמצעות סיכות, קונטוזיה ריאתית בריאה ימנית ופנאומוטורקס (חזה אויר). במקום היו נפגעים נוספים.

לאחר קרות התאונה, הצליח אחד מחיילי המלש"ב שהיו במקום להיכנס אל האוטובוס, בעודו מתדרדר, הרים את בלם היד ולחץ עם רגלו על דוושת הבלם עד לעצירת האוטובוס.

בכתב האישום נטען כי התאונה נגרמה כתוצאה מרשלנות הנאשם שבאה לידי ביטוי בכך שהשאיר האוטובוס כשהוא מונע, בשיפוע, בקרבת אנשים, ללא השגחה ומבלי שבלם את גלגליו כראוי, עוד נטען כי הנאשם לא נקט באמצעים סבירים למניעת התאונה ולא נהג כפי שנהג מן היישוב היה נוהג בנסיבות אותו עניין.

הסדר הטיעון -

3. בדיון שהתקיים ביום 29.11.2021, הציגו הצדדים הסדר (סומן ת/1), במסגרתו הודה הנאשם והורשע בכתב האישום המתוקן. במסגרת ההסדר, סוכם כי בעניינו של הנאשם יתקבל תסקיר שירות מבחן, אשר לא יהיה בו כדי לחייב את המאשימה והצדדים יטענו לעונש באופן חופשי.

מהודעת המאשימה עולה כי טרם הצגת ההסדר הובאו פרטיו לידיעת משפחת המנוח והמאשימה מילאה חובתה על פי סעיף 17 לחוק זכויות נפגעי עבירה.

תסקיר שירות המבחן -

4. בעניינו של נאשם הוגשו שני תסקירים האחד מיום 16.06.22 והשני מיום 4.9.22.

בתסקירים פורטו נסיבותיו המשפחתיות והאישיות של הנאשם, שהנו בן 30 נשוי ומתגורר בפזורה. הנאשם בעל 12 שנות לימוד ותעודת בגרות מלאה, עובד כיום בסניף של רשת ארצית לממכר מזון בבאר שבע.

מהתסקיר עולה כי הנאשם נעדר עבר פלילי ובעל עבר תעבורתי קל, הכולל שתי הרשעות בגין עבירות מסוג ברירת משפט.

צוין כי הנאשם סובל מבעיות רפואיות בליבו ומחרדות וסובל מאז התאונה מקשיי שינה ומסיוטי לילה.

מחוות הדעת הפסיכיאטרית שהועברה לידי שירות המבחן, עולה כי בשל תסמיני דיכאון וחרדה נוטל הנאשם טיפול תרופתי קבוע.

עוד צוין, כי הנאשם מבין את אחריותו כנהג אוטובוס לקרות התאונה ולתוצאות הטראגיות הביע צער רב וחרטה כנה, יחד עם זאת, טען כי למיטב זכרונו הפעיל את מעצור היד לאחר הנעת האוטובוס.

שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם בעל יכולות ורבליות וקוגניטיביות תקינות, אשר מנהל אורח חיים נורמטיבי וכי ביחס לגורמי הסיכון הנאשם מביע עמדות מפחיתות ונוטה למיקוד שליטה חיצוני ביחס לנסיבות התאונה.

שירות המבחן קבע כי הסיכוי להישנות המקרה הינו נמוך.

המלצות התסקיר כללו שילוב הנאשם בהליך טיפולי שסייע בעיבוד הטראומה והטלת ענישה מוחשית המביאה בחשבון את עברו התעבורתי המינורי של הנאשם, תפקודו החיובי עד התאונה, מצבו הרפואי והנפשי והפגיעה בתפקוד התא המשפחתי.

הראיות לעונש -

5. המאשימה הגישה כחלק מראיותיה את גיליון הרשעות התעבורה של הנאשם, ממנו עולה כי הנאשם מחזיק ברישיון נהיגה משנת 2011, ולחובתו שתי הרשעות שהנן ברירות משפט.

הנאשם נעדר עבר פלילי.

עוד הוגש מטעם המאשימה מסמך (ת/4) שנכתב על ידי אביו של המנוח ובו תיאור האב את בנו האהוב, את תכונות אופיו, את אהבתו לחיים, את טוב ליבו ואת חלומו לשרת בשירות קרבי משמעותי.

אבי המנוח שיתף בכאב הרב, באובדן גדול שנגרם למשפחתו ובקושי הרגשי להגיע לדיונים בבית המשפט. עוד הדגיש הדחיות הרבות שניתנו במסגרת ההליכים בתיק.

האב ציין כי מלבד גרימת מות בנו נחבלו בתאונה 5 נערים נוספים ואחרים ספגו חרדה קשה. ציין, כי לטעמו מדובר ברשלנות קשה ובחוסר אחריות המצדיקים ענישה שמידת חומרתה מתאימה לתוצאות האירוע.

טיעוני הצדדים -

6. **טיעוני המאשימה** לעונש הוגשו בכתב ביום 6.10.22 יחד עם פסיקה רלוונטית (ת/2).

ב"כ המאשימה ביקש לכבד ההסדר והסביר כי ההסדר נעוץ במידת הרשלנות העולה מנסיבות ביצוע העבירה, בעברו של הנאשם, בלקיחת האחריות וביחס למתחמי הענישה.

המאשימה הדגישה בטיעוניה את הפגיעה הקשה בערכים המוגנים ובהם ערך קדושת החיים, הגנה שלום הציבור ועל ביטחונם.

לטענת המאשימה, נסיבות התאונה מלמדות כי הנאשם, שהנו נהג מקצועי הנושא בחובת זהירות מוגברת, הפר את חובת הזהירות הנדרשת ממנו כנהג אוטובוס, עת עזב האוטובוס, בעודו מונע ועל אף שחנה בדרך בעלת שיפוע יורד ומבלי שהפעיל את מערכת הבלימה.

לטענת המאשימה מידת הרשלנות המתאימה לנסיבות המקרה הנה ברף גבוה, שכן אם הנאשם היה מקפיד על ביצוע פעולות למניעת הדרדרות האוטובוס בשיפוע, יכולה הייתה התאונה להימנע בקלות.

ב"כ המאשימה טען כי מעבר להפרות של החובות הספציפיות הקשורות למניעת הידרדרותו של האוטובוס, הנאשם אף הפר את חובת הזהירות הכללית אשר חייבה אותו להקפיד ביתר שאת על קיום כלל הוראות הבטיחות וזאת בשל היותו נהג רכב ציבורי אשר בשל ממדיו והמורכבות בטיפול בו, הרי שהסכנה שעלולה לנבוע כתוצאה מהפרת חובת זהירות מוגברת זו - אף היא גדולה בהרבה.

ב"כ המאשימה הגיש אסופת פסיקה, אך ציין כי היה קושי למצוא פסיקה הדומה בנסיבותיה לנסיבות המיוחדות של האירוע. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע מתחם ענישה הנע בין 18 חודשי מאסר ועד ל-30 חודשים וביקש להשית על הנאשם מאסר בפועל בשליש התחתון של מתחם. לעניין הפסילה, ביקש ב"כ המאשימה לקבוע מתחם הנע בין 15 שנות פסילה ועד 20 שנות פסילה.

7. מנגד, התייחס **ב"כ הנאשם** לנסיבות האירוע וטען כי הנאשם החנה הרכב במקום בו נתבקש והתאם להוראות הקצינים והמפקדים במקום.

לטענתו, טעות הנאשם נבעה מחוסר תשומת לב רגעית המעידה על התקיימותה של רשלנות נמוכה. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם מביע אמפתיה כלפי קורבנות העבירה ואף רוצה להביע התנצלותו בפני משפחת המנוח.

ביקש לתת משקל ממשי לאמור בתסקיר אודות מאפייני אישיותו החיוביים של הנאשם ומצבו הבריאותי מתבטא בקשיים נפשיים ומבעיות לב אשר החריפו לאחר קרות התאונה.

ב"כ הנאשם הגדיר את נסיבות קרות התאונה ברף התחתון ולפיכך ביקש מבית המשפט לקבוע מאסר בדרך שירוצה בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם התייחס לפסיקה אליה הפנתה המאשימה וטען כי מדובר במקרים בהם הנסיבות חמורות מאלו

שבפנינו וברשלנות גבוה מזו של הנאשם.

לא הוגשה פסיקה מטעם ההגנה.

דברי הנאשם-

8. הנאשם הביע צער על קרות האירוע וביקש לשלוח את תנחומיו למשפחה. לדבריו, בעקבות מום בלב ממנו סובל לא יכול לעבוד בעבודות פיזיות, ולכן פרנסתו תלויה ברישיון הנהיגה שלו. עוד ציין כי רישיון הנהיגה חשוב לו בשל מקום מגוריו בפזורה הבדואית ובשל העובדה כי בקרוב צפויה אשתו ללדת.

דין והכרעה-

9. בהתאם לתיקון 113, בסעיף 40ב לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה, נסיבותיו, ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש שיוטל עליו.

בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק, בקביעת מתחם הענישה יש לקחת בחשבון את הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט לחוק.

הערך החברתי שנפגע במקרה זה, הוא שמירה על שלומם וביטחונם של ציבור המשתמשים בדרך ושמירה על הערך קדושת החיים.

מידת הפגיעה בערך המוגן היא ברף הגבוה ביותר.

כתוצאה מרשלנות הנאשם קופחו חייו של אדם צעיר, רון אליהו עובד ז"ל, שחלם לשרת כחייל ביחידה קרבית ומצא את מותו במסגרת הליכי המיון טרם גיוסו לצבא. רון ז"ל לא זכה לממש את פוטנציאל חייו ומותו הנו טרגי ומיותר, את תוצאותיו חווים מדי יום ומדי שעה משפחתו וחבריו.

קביעת מתחם העונש הולם -

10. בע"פ 6755/09, **ארז אלמוג נגד מדינת ישראל**, קבע בית המשפט העליון, מהם העקרונות לפיהם יש לגזור את דינו של מי שהורשע בגרם מוות ברשלנות בתאונת דרכים:

"נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות

האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות".

בית המשפט אימץ עקרונות אלה גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין כרלוונטיים בשיקולי הענישה בעבירה של גרם מוות ברשלנות (ראה לעניין זה: רע"פ 5757/22 דניאל כמיסה נגד מדינת ישראל ורע"פ 1031/19 עלי שלבי נגד מדינת ישראל).

כך למשל בעפ 5135/18 מחמד עבידיה נ' מדינת ישראל, נקבע:

"עקרונות הענישה ביחס לגרימת תאונה קטלנית מושרשים היטב בפסיקה, ולצערנו גם בניסיון המר של ריבוי מקרים מעין אלה. כלל ראשון הוא כי יש להחמיר בעבירות אלה לנוכח עקרון קדושת החיים. כלל שני, כי השיקול המרכזי הוא מידת האשמה. הכלל השלישי הוא כי ברגיל - הנסיבות האישיות של הנהג נסוגות בפני חומרת התוצאה..."
"...הקטל בדרכים הוא תופעה מכוערת. בשנים האחרונות יש שיפור בתנאי הכביש, בתאורה ואף בטיב ואיכות המכוניות. התפתחויות חיוביות אלה מפנות את הזרקור לאחריות המוטלת על כתפי הנהגים ועוברי הדרך."
וברע"פ 1031/19 עלי שלבי נגד מדינת ישראל, נכתב:

"בית המשפט עמד על כך שלאור עקרון קדושת החיים ובשל שיקולי הרתעה מדיניות הענישה בעבירות של גרימת מוות בשל רשלנות שבנהיגה היא מחמירה. אמת המידה העיקרית לענישה, בעבירה זו, היא דרגת הרשלנות. קרי, הכלל הוא מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריח ואילו חריגה מהכלל - השתת מאסר לריצוי בעבודות שירות - תעשה במקרים חריגים בהם מדובר ברשלנות נמוכה וכאשר מתקיימות נסיבות אישיות יוצאות דופן המצדיקות עונש מקל יותר."

מידת הרשלנות-

11. התנהגות הנאשם במקרה זה מעידה על רשלנות ממשית. הנאשם נהג ברכב ציבורי מסוג אוטובוס, החליט בשלב כלשהו, לרדת מהאוטובוס, בעודו מונע, ולהותירו ללא השגחה, מבלי שהוא מצוי בקשר עין עמו ומבלי שהפעיל בו את מערכות הבלימה. אם לא די בכך, הנאשם עשה כן כשהאוטובוס חונה בשיפוע ירידה, כשחזיתו פונה לכיוון קהל רב של אנשים.

מעשיו ומחדליו של הנאשם גרמו למותו של המנוח, רון אליהו עובד ז"ל, לחבלה של ממש בגופו של יוגב הרשקוביץ ולפגיעה בבני אדם נוספים שהיו במקום.

ללא כל ספק התנהגות הנאשם לא עמדה במצופה מנהג מקצועי המפעיל רכב גדול מסוג אוטובוס. רשלנותו של הנאשם באה לידי ביטוי בעיקר בעזיבת הרכב כשהוא מונע, מבלי שווידא כי אמצעי הבלימה בו פועלים

כנדרש.

המאשימה מצידה טענה כי מדובר בהתנהגות המעידה על רף רשלנות גבוה ואילו ב"כ הנאשם, ביקש לשכנע כי מדובר בהתנהגות הנובעת מהיסח דעת רגעי המעיד על רף רשלנות נמוך. עוד, ציין ב"כ הנאשם כי מיקום חניית הרכב, באזור בעל שיפוע ירידה, לא היה באחריותו של הנאשם.

אינני חולקת על טענת ב"כ הנאשם כי מקום חניית הרכב לא היה לבחירתו של הנאשם, סבורני כי חניית רכב בשיפוע, כשלעצמה, אינה מהווה התנהגות רשלנית, שכן ברור שלעיתים תנאי השטח מכתיבים את אופי החנייה והדבר אינו תמיד בשליטת הנהג.

יחד עם זאת, לא אוכל לקבל הטענה כי במקרה זה רשלנות הנאשם היתה נמוכה או רגעית, שהרי הנאשם היה מודע היטב לאופן בו חנה הרכב, כשהוא בשיפוע בכיוון ירידה ולעובדה כי הרכב מונע, ובכל זאת החליט לרדת ממנו מבלי שווידא כי אמצעי הבלימה בו עובדים כנדרש.

לטעמי, רשלנותו של הנאשם החלה עוד בעזיבת הרכב כשהוא מונע, אפילו היה דואג להפעיל את אמצעי הבלימה שבו. קל וחומר כשלא וידא שאמצעי הבלימה פועלים כנדרש.

לאילו נוספים תנאי המקום, לפיהם האוטובוס היה מצוי בקרבה לאוהל בו נמצאו אותה העת חיילי מלש"ב רבים, כשחזיתו פונה בשיפוע ירידה לעברם.

על אף שאין מדובר במעשה מתוכנן ובעבירה בעלת יסוד נפשי של כוונה, ניתן להסיק כי התנהגות הנאשם מקורה ברשלנות שאינה רגעית, היה מצופה מהנאשם, שהינו נהג ציבורי מסוג אוטובוס שיידע ויבין את הסכנה הרבה הגלומה בעזיבת רכב כה גדול, ללא השגחה כשהוא מונע בשיפוע ירידה, בכיוון המקום בו שהו חיילי מלש"ב רבים, סכנה שיוצרת סיכון שאינו סביר.

אוסף ואומר, כי לא היה זה מופרך, בנסיבות אלו, לצפות מהנאשם לנקוט במשנה זהירות ואף להזיז הרכב מהמקום בו חנה בתחילה אל מקום חניה אחר שאינו נמצא בסמיכות לאוהל חיילי המלש"ב.

וכפי שנכתב בדברי בית המשפט המחוזי **בעפ"ג (ת"א) 26904-04-14 מדינת ישראל נ' זוהר:**

"בתיקי התאונות ככלל וגרימת מוות ברשלנות ביניהם מדובר תמיד ברשלנות רגעית, שהרי אין מדובר במעשים מתוכננים. תאונות דרכים טיבן וטבען שהן נגרמות במשך שניות ספורות ולא מעבר לכך. כיוון שכך הביטוי רשלנות רגעית גם אם הוא נכון לעניין מימד הזמן שמדובר בו, איננו תוחם את גבולותיה של היקף הרשלנות ואיננו מצביע על כך שמדובר ברשלנות קלה".

לפיכך, אני קובעת כי במקרה שבפני מדובר ברשלנות המגיעה לרף הבינוני אך בחלקו הגבוה ואף יתכן שנכון לומר שנושקת היא לרף הגבוה.

מתחם העונש ההולם -

12. ככלל, הרשעה בעבירה של גרם מוות ברשלנות מחייבת השתת עונש חמור הכולל מאסר בפועל לתקופה ההולמת את נסיבות ביצוע העבירה, כאשר הנסיבות האישיות של הנאשם נדחות בפני האינטרס הציבורי וערך קדושת החיים.

(ראה לעניין זה - ע"פ 3013/06 צבי לוי נ' מדינת ישראל; ע"פ 783/07 חאלד חתאבה נ' מדינת ישראל).

חשובים הדברים שנקבעו ברע"פ 2996/13 טטיאנה נייאזוב ואח' נ' מדינת ישראל:

"הענישה במקרי גרימת מוות ברשלנות בגדרי תאונות דרכים או תאונות אחרות היא אתגר קשה, שכן עסקינן ככלל בנאשמים נורמטיביים שמעודו והתרשלו בהיסח הדעת של רגע, וחרב עולמן של שתי משפחות; בראש ובראשונה, משפחת הקרבן שקופחו חייו בשל הרשלנות; אליה נכמר הלב. אך במרבית המקרים ישנה גם טראומה לפוגע ולמשפחתו, לא רק בשל הענישה אלא בשל המעשה, ומאמינים אנו איפוא כי הנאשמים מתייסרים אף הם, ... מלאכת גזירת הדין כגון דא קשה היא מן הרגיל, ... שאנו דנים בעבירה שאינה כרוכה בפגמים מוסריים או בשחיתות, אלא ביטויה ידוע לכולנו, באופן התנהגותו של האדם הנוהג ברכב".

קביעותיו של בית המשפט העליון בעניין הסטייה ממדיניות הענישה הנוהגת שמורה למקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם מדובר ברמת רשלנות נמוכה וכאשר מתקיימות נסיבות אישיות חריגות, המצדיקות, חרף הכלל האמור, שלא לשלוח את הנאשם האינדיבידואלי למאסר מאחורי סורג ובריח.

(ראו למשל פסיקת בית המשפט העליון בעניין ע"פ 2569/00 שמעון דהן נ' מ"י; ענת סורפין נ' מ"י, רע"פ 4261/04 יעקב פארין נ' מ"י; רע"פ 548/05 מאירה לוי נ' מ"י; ע"פ 1319/09 משה כהן נ' מ"י).

ראו גם הדברים שנאמרו בע"פ 1920/14 מדינת ישראל נ' נח אבירם, כבר בשנת 2015 ולצער כולם רלוונטיים גם היום:

"בית משפט זה עמד לא פעם על הצורך להחמיר בענישה על מנת להילחם בנגע תאונות הדרכים בכלל ובאלה הקטלניות בפרט... נקיטת יד קשה נגד עברייני תנועה שגרמו בנהיגתם הרשלנית למותם של אחרים יש לה מקום גם באותם המקרים אשר בהם מדובר בנאשמים נורמטיביים שהעולם העברייני זר להם ואשר מטבע הדברים יתקשו להתמודד עם מאסר מאחורי סורג ובריח. בהקשר זה כבר נפסק כי "אין מקום לענישה סלחנית מדי במקרים אלה ויש להעדיף את הצורך להעביר לציבור מסר ברור

ומרתיע, אלא אם כן מתברר כי קיימות נסיבות אישיות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות סטייה מרמת הענישה הראויה" (ראו: ע"פ 5787/04 שחאדה נ' מדינת ישראל (8.9.04)). הטעם לכך הוא שאל מול הקושי אותו חווה הנאשם שגרם לתאונת הדרכים הקטלנית, ניצבים נפגעי הקטל בדרכים שחיהם נגדעו וכן בני משפחתם שחיהם השתנו ולא ישובו עוד לעולם להיות כשהיו. הממדים המדאיגים של הקטל בדרכים, מחייבים על כן הטלת ענישה מרתיעה גם כאשר הנהג הפוגע ניהל אורח חיים נורמטיבי טרם קרות התאונה".

מדיניות הענישה הנהוגה -

13. המאשימה ציינה בטיעוניה כי התקשתה למצוא פסיקה בנסיבות דומות לאלו שהתרחשו במקרה זה.

פסקי הדין אותם הגישה המאשימה כוללים עונשי מאסר מחמירים ולפיהם ביקשה לקבוע מתחם ענישה שהרף התחתון בו הנו 18 חודשי מאסר ועד הרף העליון שבו המגיע ל- 30 חודשי מאסר בפועל. עיון בפסקי הדין שהוגשו מלמד כי מדובר בתיקים שנסיבותיהם חמורות מאלו שבפני, כגון רשלנות הנעוצה בסטייה מנתיב נסיעה, בפגיעה בהולך רגל על מעבר חציה ובמקרים בהם הענישה משקפת תוצאה בעלת ריבוי הרוגים.

ב"כ הנאשם לא הגיש פסיקה מטעמו.

בנוסף לאלו עינתי בפסקי הדין המפורטים להלן:

ברע"פ 1605/15 אברהם מוסא נ' מדינת ישראל, דובר בנאשם שניסה לשוב ולהתניע רכבו תוך דרדור הרכב בשיפוע ירידה בכביש, כאשר כל מערכות הבלימה של הרכב מנוטרלות ולנאשם אין כל שליטה על הרכב. כתוצאה מדרדור הרכב מצא את מותו אדם, ונפצעו הולכי רגל נוספים. נגזרו על הנאשם **12 חודשי מאסר לריצוי בפועל**; 6 חודשי מאסר על תנאי; **12 שנות פסילה של רישיון הנהיגה**; 8 חודשי פסילה על תנאי, קנס בסך של 1,500 ₪ ופיצוי כספי בסך של 4,500 ₪ למשפחת המנוח. בערעור לבית המשפט המחוזי הוקל עונשו ועמד על 9 חודשי מאסר, כשיתר רכיבי הענישה נותרו על כנם. רשות הערעור לעליון נדחתה.

בת"ד (י-ם) 1576/01 מדינת ישראל נ' אברהם קשאני, החנה הנאשם את רכבו ולא נקט באמצעי הזהירות הראויים כדי להבטיח שהרכב לא יתדרדר במורד המשופע. כתוצאה מכך, הרכב התדרדר והביא למותם של שני ילדים. ביהמ"ש גזר על הנאשם **12 חודשי מאסר בפועל**, **20 שנות פסילת רישיון הנהיגה**, פסילה על תנאי ו-18 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים.

בת"ד (ב"ש) 1440/03 מדינת ישראל נ' ניסן אביגור, הנאשם החנה את רכבו, ללא שילוב בהילוך וללא הפעלת בלם יד, אשר גרמו להתדרדרות הרכב ולפגיעה במנוח. ביהמ"ש הטיל על הנאשם מאסר של **חמישה חודשים שירוצה בעבודות שירות** ומאסר על תנאי, **פסילת רישיון נהיגה למשך 4 שנים**, 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים וקנס כספי בסך של 2000 ₪. ערעור שהגיש הנאשם נדחה על ידי בית המשפט המחוזי.

בעפ"ג 26904-04-14 **מדינת ישראל נ' תומר זוהר**, נסוב הערעור על מידת העונש שהוטל על הנאשם בגין גרימת מוות ברשלנות, עקב סטייתו ופגיעתו ברכב שעצר בשול השמאלי במטרה להחליף תקר. בפסק הדין של בית משפט השלום נקבע, כי מתחם הענישה ההולם הינו בין 6 חודשי מאסר לבין מאסר בן 15 חודשים, והושתו על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל. לעומתו, קבע בית המשפט המחוזי כי המתחם ההולם לעבירה נע בין 12-24 חודשי מאסר וקבע כי רכיב המאסר בפועל יעמוד על **16 חודשים**. ערעור שהגיש הנאשם לעניין חומרת עונש המאסר בפועל שהוטל עליו, נדחה על ידי בית המשפט העליון.

בגמ"ר 8751-02-11 **מדינת ישראל נ' מלול נריאן**, נאשמת צעירה, אם חד הורית לילדה בת 4, שעברה התעבורת נקי, רכבה על אופנוע ופגעה בהולך רגל שחצה את הכביש שלא במעבר חצייה. על אף הרשלנות התורמת של המנוח, אישר בית המשפט את עונש המאסר לתקופה של 8 חודשי מאסר. כמו כן, הוטלה על הנאשמת פסילה מקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 שנים ועונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים. ערעור הנאשמת לעניין חומרת עונש המאסר נדחה.

גמ"ר (ת"א) 6408-02-20 **מדינת ישראל נ' סוויסה** - הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של גרם מוות ברשלנות, עת נהג במונית ופגע בהולך רגל אשר חצה כביש שלא במעבר חצייה. הנאשם עובר לתאונה קיים שיחת טלפון באמצעות אוזניה ולא היה מרוכז בנעשה בכביש. נקבע כי רף הרשלנות גבוה ובית המשפט קבע כי מתחם ענישה נע בין **12-18** חודשי מאסר בפועל ופסילה הנעה בין 8-14 שנים. נגזר דינו של הנאשם ל-**14 חודשי מאסר** בפועל ו-10 שנות פסילה לצד עונשים נוספים.

רע"פ 902/21 משה בן לולו נ' מדינת ישראל :

"לא נעלמו מעיני נסיבותיו האישיות הקשות של המבקש, אולם בית משפט זה עמד פעמים רבות על חשיבות הטלתה של ענישה הכוללת מאסר מאחורי סורג ובריה במקרים בהם נהיגה רשלנית הביאה לקיפוח חיים ... ולא מצאתי כי עניינו של המבקש מצדיק סטייה מכלל זה. הגם ששירות המבחן המליץ על ריצוי העונש בדרך של עבודות שירות, המלצתו אינה מחייבת את בית המשפט, אלא משמשת ככלי עזר המסייע לבית המשפט ... בית משפט השלום דחה את המלצת שירות המבחן בשל פסיקת בית משפט זה ועיקרון קדושת החיים, וקביעותיו אומצו על ידי בית המשפט קמא."

14. לאור האמור לעיל ולאחר שבחנתי את נסיבות ביצוע העבירה בתיק שבפני, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם כולל רכיב של מאסר בפועל לתקופה של 12-20 חודשים, לצד רכיב פסילה הנע בין 8-15 שנים, מאסר מותנה, פסילה מותנית, קנס ופיצוי.

חריגה ממתחם העונש ההולם

15. בנסיבות המקרה דנן, לא מצאתי הצדקה לחריגה ממתחם העונש ההולם לקולה משיקולי שיקום או לסטייה
עמוד 10

מהמתחם לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור.

מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם, ניתן להתרשם כי מדובר בנאשם שהינו אדם נורמטיבי, המביע צער על התרחשות התאונה הטראגית ומכיר באחריותו לכך, יחד עם זאת, הנאשם לא עבר הליך טיפולי ולא עלתה מהתסקיר אינדיקציה המעידה על נסיבות חריגות ומיוחדות.

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות-

16. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה, בהתאם לסעיף 40ג(ב) רישא לחוק:

זקפתי לזכותו של הנאשם את דבריו האחרונים בדיון הטיעונים לעונש - את הבעת הצער והחרטה בפני משפחת המנוח. התרשמתי מכנות דבריו.

עוד, זקפתי לזכותו של הנאשם את היותו נעדר הרשעות בתחום הפלילי ואת עברו התעבורתי המקל ביחס להיותו נהג מקצועי.

הבאתי בחשבון לקולה את **הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו**. כפי העולה מהתסקיר וטיעוני ההגנה מאז ביצוע העבירה, הנאשם אינו מתפקד כרגיל וסובל מקושי נפשי בעקבות התאונה.

בנוסף, הבאתי בחשבון לקולה את **התנהגותו החיובית של הנאשם**, אשר מנהל אורח חיים נורמטיבי, מגלה אחריות כלפי משפחתו, עובד כל השנים בעבודה מסודרת ופועל על פי סולם ערכים נורמטיבי.

הבאתי בחשבון לקולה את **פגיעת העונש בנאשם, לאור נסיבותיו האישיות**, בשל גילו ומצב בריאותו המתואר בתסקיר.

בעניין זה אציין כי לא נעלמה מעיני הערכת שירות המבחן לסיכון להישנות העבירה וערה אני להמלצתו העונשית של שירות המבחן, המתבסס על נסיבותיו האישיות של הנאשם.

אף על פי כן, ההלכה היא כי **"המלצותיו של שירות המבחן, כשמן כן הן - המלצות. בית-המשפט אינו כבול לאמור בהן והוא אינו מחויב לפעול על פיהן. עמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית-המשפט בבואו לגזור את דינו של נאשם - לעיתים יאמץ בית-המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל"** (רע"פ 7257/12 **גדעון סנדרוביץ נ' מדינת ישראל**).

אסיים בדבריו של בית המשפט בעפ"ת (מרכז) 29485-03-22 מדינת ישראל נ' נדלר:

"ועוד אוסיף כי בתיקים אלה של גרם מוות ברשלנות כתוצאה מתאונות דרכים, נחמץ הלב בשל אובדן חיי אדם וההרס שאין לו תקנה אשר נגרם למשפחת המנוח, אך גם בשל השפעת האירוע על הנאשם ובני משפחתו. מאליו ישאל, איפוא, השואל, במה יועיל הדבר לשים את הנאשם, אדם נורמטיבי בכל אורחות חייו, מאחורי סורג ובריה, והכיצד יהיה בכך כדי להחזיר את הגלגל לאחור ולהשיב למשפחת המנוח את היקר לה מכל?"

אלא שחובתם של שופטים היא - ובמקרה זה מדובר במשא כבד המונח על כתפיהם - לגזור את העונש על פי עקרונות החוק והפסיקה, תוך מתן הדעת לרציונלים השונים העומדים מאחורי תורת הענישה, ובכלל זאת עקרונות של גמול והרתעה. בסופו של יום, מקום בו נגדעו חיי אדם כתוצאה מרשלנותו של אדם אחר, במיוחד רשלנות ברף הגבוה כבמקרה דנן, אין זה מתקבל על הדעת כי עניינו של אותו אדם יסתיים בעונש שאינו כולל מאסר מאחורי סורג ובריה, כפי שנקבע לא אחת בפסיקה."

במקרה שבפני, רשלנותו של הנאשם אינה נמוכה, נסיבותיו האישיות אינן חריגות ולכן העונש ההולם הינו עונש מאסר בפועל.

לפיכך, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. **15 חודשי מאסר בפועל.**
- ב. **6 חודשי מאסר על תנאי** לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירת גרם מוות ברשלנות או נהיגה בפסילה.
- ג. **פסילה בפועל** למשך 9 שנים מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה.
מתקופה זו תנוכה הפסילה המנהלית ושיפוטית אותה ריצה הנאשם במסגרת ההליכים שבתיק זה.
- ד. **פסילה על תנאי** בת 10 חודשים למשך 3 שנים לבל יעבור עבירה של גרם מוות ברשלנות או נהיגה בפסילה.
- ה. **פיצוי כספי למשפחת המנוח בסך 6,000 ₪.** הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט בתוך 12 חודשים מהיום. יוער כי אין בסכום שנפסק כדי לשקף או להקל, ואף לא במעט, על סבלה של המשפחה וכאבה. המאשימה תעביר פרטי חשבון בנק משפחת המנוח למזכירות בית המשפט בתוך 45 יום מהיום.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית משפט המחוזי בבאר שבע.

ניתנה והודעה היום י"ז כסלו תשפ"ג, 11/12/2022 במעמד הנוכחים.

ליאת שמיר הירש, שופטת